

ЖАҢА ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ПАЙДАЛАНА ОТЫРЫП ИНТЕРАКТИВТІК ОҚИТУ АРҚЫЛЫ ОҚУШЫЛАРДЫҢ ҚЫЗЫҒУШЫЛЫҒЫН АРТТЫРУ

Қазақстан Республикасы орта білім жүйесін ақпараттандыру туралы мемлекеттік бағдарламасында «Қазақстан Республикасы дүниежүзінің дамыған елдері сияқты орта білім беру жүйесінен ақпараттандырудың жолына түсуі тиіс, яғни бірыңғай ақпараттық білім беретін желіге негізделген оқыту жүйесін жасау керек» деген. Осы тұжырым білім беру жүйесін ақпараттандырудың мақсаты болып табылады. Бұл бағдарламалардың міндеттерінің бірі – мектептерді компьютерлендіру.

XXI ғасыр ақпараттық қоғам табалдырығына аяқ басқан сәтте–ақ республикалық білім берудің жаңа жүйесі, яғни білім беру жүйесін ақпараттандыру ісі қолға алына бастады. Заман талабы оқу үрдісінде компьютерлік технологияны енгізуді, оны кең көлемде қолдануды қажет етеді. Электронды оқыту интерактивті жүйе болып табылады. Электрондық оқулық «оқушы-компьютер-мұғалім» жүйесін қалыптастырады, яғни оқушы жаңа тақырыпты ақпарат көзі – компьютерден оқып қажетті мәліметтерді алып, мұғалімге түсіндіріп бере алатындай болуы керек.

Білім беруді ақпараттандыру – жаңа технологияны пайдалану арқылы дамыта оқыту, дара тұлғаны бағыттап оқыту мақсаттарын жүзеге асырады. «Қазіргі заманда жастарға ақпараттық техноло-гиямен байланысты әлемдік стандартқа сай мүдделі жаңа білім беру өте қажет» деп, Елбасы атап көрсеткендей жас ұрпаққа білім беру жолында ақпараттық технологияны яғни компьютерді оқу үрдісінде оңтайландыру мен тиімділігін арттырудың маңызы зор.

Жаңа технологияларды пайдаланғанда, оқушылардың білімге деген қызығушылығы артады. Интернеттік оқытудың артықшылығы сол, ол саны аз оқытушылар құрамымен үлкен аудиторияны қамтуға мүмкіндік береді. Мәселен, оқу-әдістемелік материал-дардан басқа (оқу құралы, пәнді, тексттерді, практикумдарды оқыту бойынша басқару) бұл кешен оқу үрдісіне қатысушылар арасындағы өзара қашық әрекеттердің мүмкіндігін қамтамасыз етеді. Білімге деген өсіп келе жатқан сұраныстарды қанағат-тандыруға, білімін жетік білуге және есте дұрыс сақтай алады.

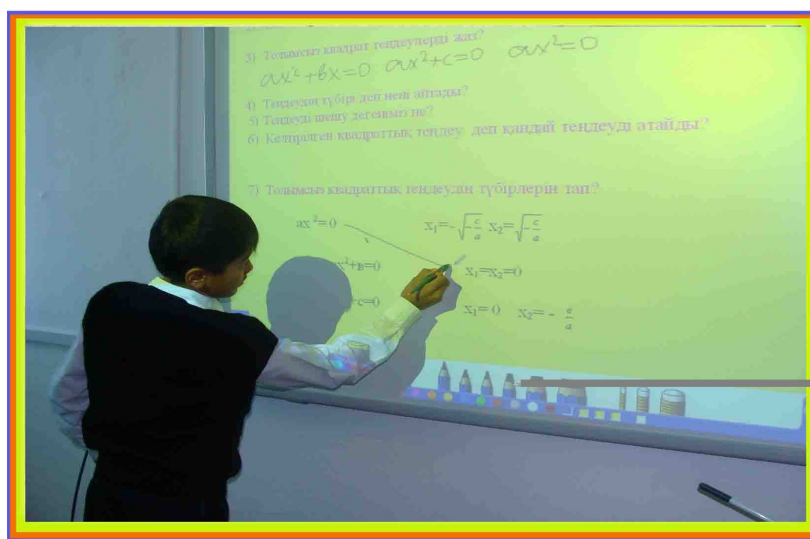
Әр мұғалім сабақ өткізген кезде оқушыларға сапалы білім беру үшін жаңа технологияларды пайдалана отырып, сонымен қатар компьютерді, интерактивті тақтаны қолдану арқылы білім берсе, оқушылардың қызығу-шылығы арта түсері анық.

Қазақстан Республикасында білім беруді дамытудың 2005-2010 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасында білім беру жүйесінде жеткілікті нысаны – білім беру, дағды жиынтығын меңгеру ғана емес, оқушылардың ақпаратты өздігімен табу, талдау, құрылымдау және тиімді пайдалану дағдысын бойына сіңіру арқылы, ақпараттық үдерістерді түрлендіру арқылы оқушылардың білімге деген танымдық қызығушылығын қалыптастыруға назар аударылған.

Ақпараттық-коммуникациялық техно-логия құралдары оқу әрекетінің тұтастай құралының бір элементі болып табылады. Жаңа ақпараттық техно-логиялар танымдық үдерістерді дамыту және нәтижені бақылау құралы ретінде қарастырылып, барлық мүмкіндіктері сараланған. Соның ішінде ақпараттық-коммуникациялық технология құралын оқу үдерісінде қолданудың педагогикалық мүмкіндіктері: білімдік, дамыту-шылық, тәрбиелік, дербестендіру, ынталандыру, бейімдеу, білімді меңгеру қызметтері алынды. Осы аталған педагогикалық мүмкіндіктер оқушының танымдық қызығушылығын қалыптас-тыруға ықпалын тигізеді. Ақпараттық технология құралдары арқылы оқыту - өзінің мақсаттары мен міндеттері, мазмұны бар ерекше әдістерді және қағидаларды

камтитын біртұтас үдеріс. Сондықтан, мектеп оқушыларының ақпараттық-коммуникациялық технология құралдары арқылы қалып-тасатын танымдық қызығушылығы- оқушының әуестігі, ақпаратты білуге құштарлығы және оқу мазмұнын меңгеруге бағыттылығы деп тұжырымдалады.

Интерактивті он-лайн бағдарламасын оқытуға қол жеткізу Республикамыздың мектептерін түгелдей қамтудың арқасында мүмкін болды. Интерактивті тақта – бұл байланыстырылған компьютер, бейнені тақтада проектор арқылы көрсететін сенсорлық экран. Тақта бетіне қол тигізу арқылы тақтамен жұмысты бастауға болады. Интерактивті тақтаға арналған арнайы бағдарламалармен қамтамасыз ету мәтіндермен, объектілермен, аудио және видео материалдармен, интернет-қорлармен жұмыс жасауға мүмкіндік береді, ашық құжат үстіне қолмен жазуға және ақпарат сақтауға болады [2, 238 б.].

1. сурет. Оқушының интерактивті тақтамен жұмыс істеп жатқаны суреттелген [1].

Оқушының ашық ақпараттық-білім беру кеңістігіне кіруі нақты коммуникативті ептілікті, басқа мектептердегі құрбы-құрдастарымен ынтымақтастықта түрлі мәселелерді шешудегі икемділікті қалыптастырады.

Мектеп оқу үрдісіндегі интерактивті оқыту – бұл оқушылардың тұлғаға-бағдарланған оқытуға шығу түрін болжамдайды. Оқу-танымдық және оқыту ақпараты ағымында және өз білім траекториясын табуда өзін-өзі бағдар етуге жақындайды.

2- сурет. Оқытушының тақтадағыны оқушыларға компьютер арқылы жеткізге болатындығы карастырылган [1].

Интерактивті оқытуда мұғалім мен оқушының жұмысы ынтымақтастықта, яғни бірлесіп пайда болған қиын-шылықтарды жеңіп шығуға, ой алмастыруға, алған білімдеріне сүйене отырып талқылауға мүмкіндік береді. Оқушыға түрлі табиғи, физикалық процестерді модельдеу, түрлі жағдай-дағы құбылыстарды, олардың қасиет-терін сипаттайтын шамаларын өзгерте отырып меңгеру мүмкіндігі беріледі. Білімнің интерактивті электронды негізімен оқу, іздеу-танымдық іс-әрекеті маңызды мектептік, пәндік зерттеу-лерінің элементтеріне ие бола алады [2, 238 б.] деген.

Қазіргі кезде шетелдердегі интер-неттік технологияларды, электрондық кітапханаларды, оқу-әдістемелік мульти-медия мәліметтерін қолданатын электрондық оқыту тән. Ақпараттық және телекоммуникациялық технология-ларды білім беру үрдісінде кең көлемде қолдану арқылы білім берудің арасында айырмашылықтар пайда бола бастады.

Интернеттік оқытудың артықшы-лығы, ол саны аз оқытушылар құра-мымен үлкен аудиторияны қамтуғаі және білімге деген өсіп келе жатқан сұраныстарды қанағаттандыруға мүмкін-дік береді.

Ақпараттық технологиялар бір жағдайда зерттелетін объект жөнінде жаңа мәліметтер алу үшін ақпарат алмасу және өңдеу, жинау құралдары мен тәсілдері ретінде, ал басқа жағдайда педагогикалық үрдістің сапасына әсер ететін ақпараттық ресурстар мен әрекеттердің құралдары мен тәсілдері жөніндегі білімдердің жиынтығы ретінде қарастырылады. Барлық педагогикалық технологиялар ақпараттық болып табылады, өйткені мұғалім мен оқушы арасында ақпаратпен алмаспайынша оқу-тәрбие үрдісінің жүзеге асуы мүмкін емес. Осыған байланысты қазіргі оқытудың ақпараттық технологиялары деп ақпаратпен жұмыс жасау үшін арнайы бағдарламалық және техникалық құралдар (кино, аудио және видеотех-никалар, компьютерлер, телекоммуни-кациялық байланыстар) қолданылатын педагогикалық технологияларды түсін-ген жөн.

Білім беру жүйесі компьютерлік құралдар мен бағдарламалық өнімдерге негізделген қазіргі ақпараттық технологияларды енгізудегі маңызды объектілердің бірі саналады.

Он-лайн күйдегі интерактивті тақтамен жұмыс жасау оқушылардың түрлі ақпарат көздерімен, сонымен бірге интернет желісімен белсенді өзіндік жұмыстарын ұйымдастыруға мүмкіндік беру арқылы оқушылардың білімін жетілдіреміз.

Мұндай жағдайда негізгі (жалпы, жүйелі) сапалық сипаттамалар ақпа-ратпен сауатты жұмыс жасау, яғни дамыту:

- пәнге зейіннің шоғырлану қабілетін арттыру;
- ақпаратты қисынды өңдеуге қабілеттілігін дамыту арқылы;
- алынған ақпараттың ақиқаттығы мен пайдалылығын бағалау ептілігін дамыту;
- дербес маңызды ақпаратты таңдау ептілігін дамыту;
- қажетті ақпаратты ана тілінде және шетел тілінде, сонымен қатар оны өңдеу әдістері туралы білімді меңгеру ептілігін қарастыру.

Қазіргі кезде оқыту үрдісін және оның ағымдық нәтижесін бағалауды, жеңіл-дету интернет арқылы жүзеге асады. Мұндай жеңілдетілген және қарапайым әдістерді пайдалану, ереже бойынша, білім орындарында сараптық және мониторингтік зерттеулер бойынша, мемлекеттік стандарт нормалары мен оның аккредитациялық талаптарға сәйкестігі бойынша білім беру сапасын бағалау үшін қолданылады.

Тұжырымдай келгенде білім беретін орындарында ақпараттық және мультимедиялық технологияларды кез-келген пәндерді оқыту барысында қолдану арқылы білім сапасын көтеру, бүгінгі күннің кезек күттермес мәселесі болып табылады.

Әдебиеттер

1. “Егемен Қазақстан” Республикалық газеті ААҚ, 2009. №194 (25591) 03 маусым сәрсенбі 2009.
2. Карменова А.Н. Ақпараттық технология түрлерін пайдалану арқылы сабақ беру сапасын арттыру. Жаһандану жағдайындағы Қазақстан экономикасы //Халықаралық ғылыми-практикалық конференция. –Алматы, 30.05.2009. 237-239 б.